

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВ ТИПУ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПОДІЙ НА СТРУКТУРУ НАСИЛЬНИЦЬКАОЇ СМЕРТІ КИЯН

Михайличенко Б.В., Біляков А.М., Ергард Н.М.^[1]

^[1] Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця (Київ)

Вступ. Випадки насильницької смерті є завжди об'єктом дослідження для судово-медичної експертизи [1], а аналіз структури смертності населення може бути використаний лікарями з метою профілактики випадків самогубств та поліцією для попередження вбивств [2].

Показником стабільності в суспільстві є частота випадків насильницької смерті - вбивств, самогубств та нещасних випадків [3]. Тому рівень вбивств завжди корелює з соціальним захистом населення, а послаблення контролю за злочинністю в випадках змін суспільного устрою спричинює його ріст [4]. Виникає при цьому відчуття безкарності ще більше штовхає громадян на скоєння злочину.

Самогубства в суспільстві, не зважаючи на релігійний устрій, залежать від соціального захисту населення [5]. Аналіз випадків повішення в Україні за період з 1985 по 1995 роки показав їх ріст саме в останні роки, тобто після реформування суспільства [6,7]. Доведено, що погіршення економічних показників сприяє росту самогубств [8,9].

Автомобільна травма, як лідер серед нещасних випадків в суспільстві, є маркером рівня державного контролю, як законодавчого, так і виконавчого.

Аналіз випадків насильницької смерті за матеріалами судово-медичної експертизи дозволяє виявляти найбільш вразливі групи населення,

для яких зміна суспільства вплинула на частоту випадків насильницької смерті. На їх основі можливо планувати напрямки профілактичної роботи поліції та служб охорони здоров'я для покращення допомоги населенню.

У зв'язку з цим виникла необхідність у вивченні особливостей впливу типу революційних подій - помірних в 2004 році та активних в 2013 році на структуру насильницької смерті з метою покращення напрямків профілактичної роботи органів охорони здоров'я та поліції для її зменшення у населення в залежності від активності перебігу реформуючих процесів в суспільстві.

Мета роботи. Вивчити особливості впливу типу революційних подій: помірних в 2004 році та активних в 2013 році на структуру насильницької смерті киян з метою покращення напрямків профілактичної роботи органів охорони здоров'я та поліції для її зменшення у населення в умовах реформування суспільства.

Матеріали та методи дослідження. Матеріалом досліджень були акти судово-медичних досліджень трупів – мешканців міста Києва та Висновки експерта, які померли насильницькою смертю в 2001-2015 роках внаслідок спричинення смертельних ран, вогнепальних ушкоджень, падіння з висоти, механічної асфіксії, дорожньо-транспортних пригод, отруєнь, дії високої та низької температури, електротравми, що були досліджені у Київському міському клінічному бюро судово-медичної експертизи.

Було проаналізовано результати актів судово-медичних досліджень та експертиз 216 випадків насильницької смерті киян за період революційних подій з 22.11.2004 року по 02.2005 року та 141 випадків насильницької смерті киян за період революційних подій з 22.11.2012 року по 02.2013 року, а також всі випадки насильницької смерті за аналогічні проміжки часу, які передували революційним подіям та були після них. Матеріал дослідження

підлягав порівняльному аналізу з наступним графічним зображенням результатів.

Результати дослідження та їх обговорення.

Розподіл кількості випадків насильницької смерті за період революційних подій 2004 (ліворуч), 2013 (праворуч) років в залежності від статі зображено на рисунку 1. та в залежності від роду смерті зображено на рисунку 2.

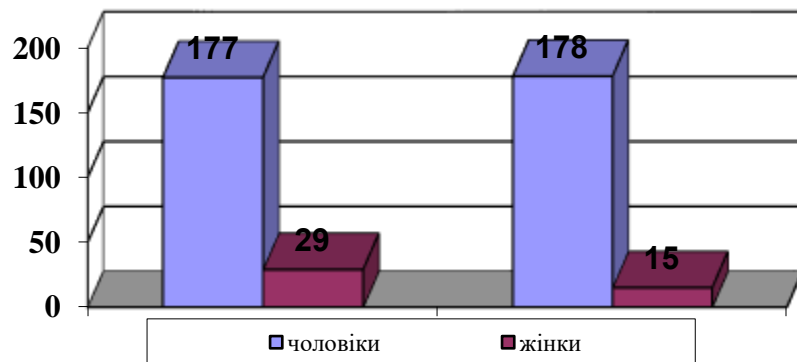

рисунок 1 - Випадки насильницької смерті залежно від статі за період революційних подій 2004, 2013 років.

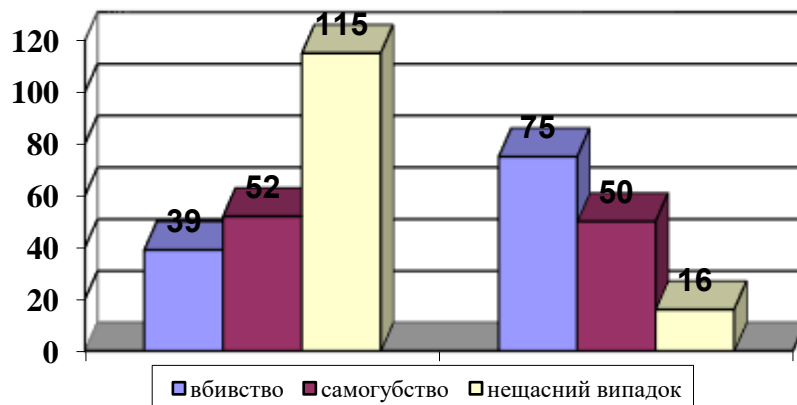

рисунок 2 - Випадки насильницької смерті залежно від роду смерті за період революційних подій 2004, 2013 років.

Розподіл кількості випадків насильницької смерті за період революційних подій 2004 (ліворуч) та 2013 (праворуч) в залежності від виду смерті зображено на рисунку 3.

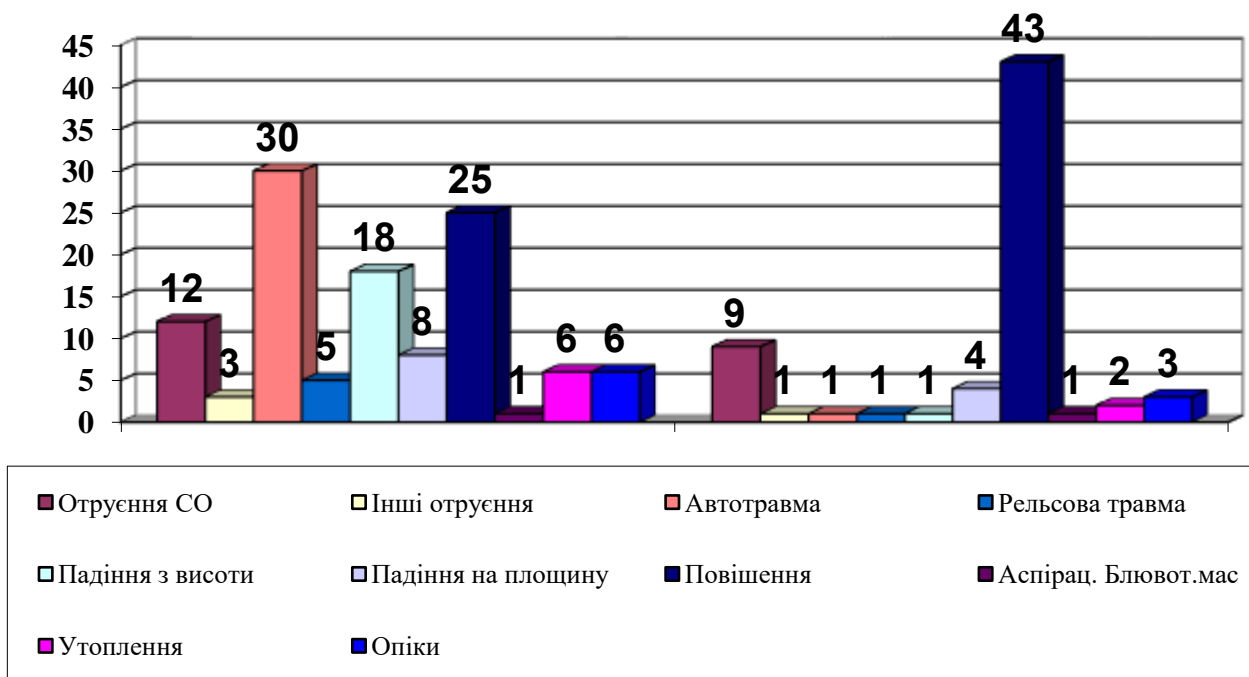

рисунок 3 - Випадки насильницької смерті за період революційних подій 2004, 2013 років в залежності від виду смерті

Розподіл кількості випадків насильницької смерті за аналогічні проміжки часу до революційних подій 2004 (ліворуч), 2013 (праворуч) років, під час та після них в залежності від статі та роду смерті зображено на рисунках 4-6.

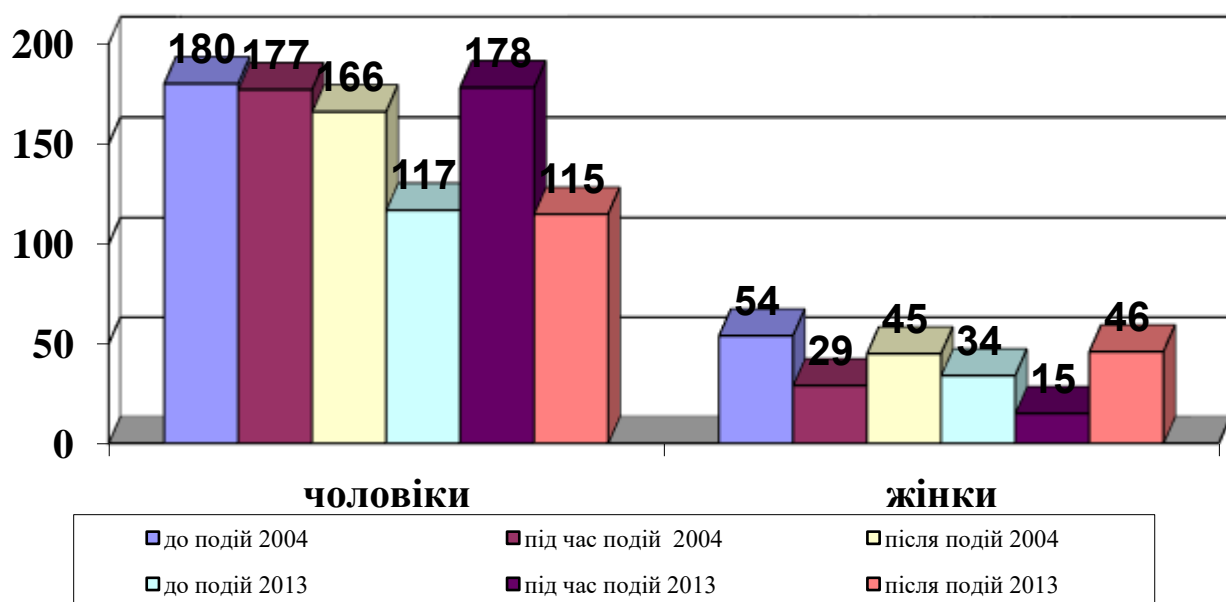

рисунок 4 - Випадки насильницької смерті за аналогічні проміжки часу до революційних подій 2004,2013 років, під час та після них в залежності від статі

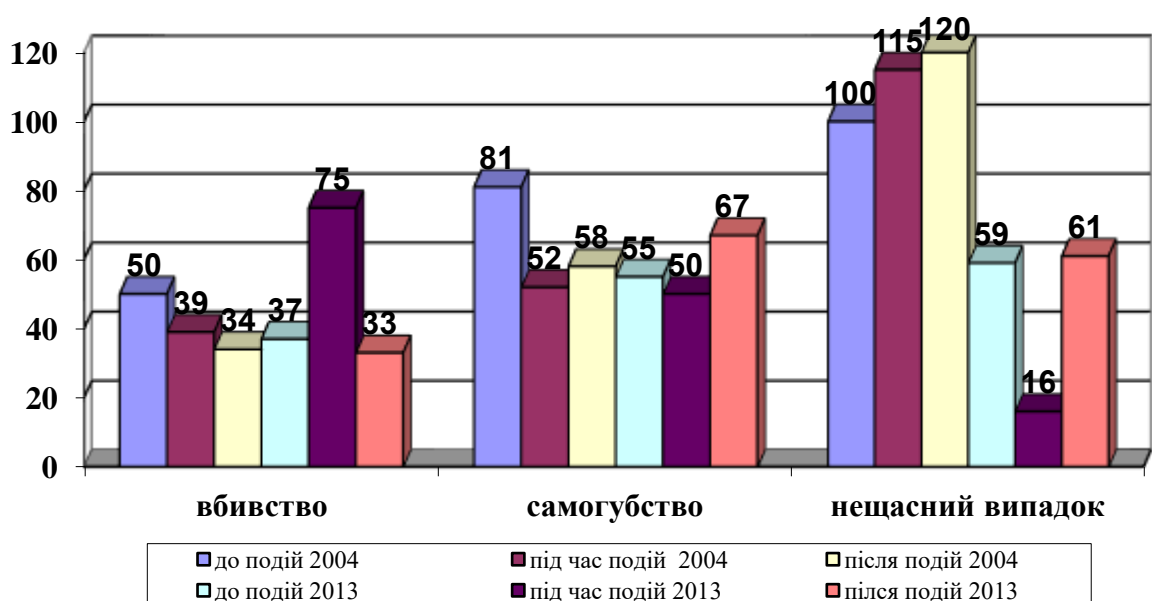
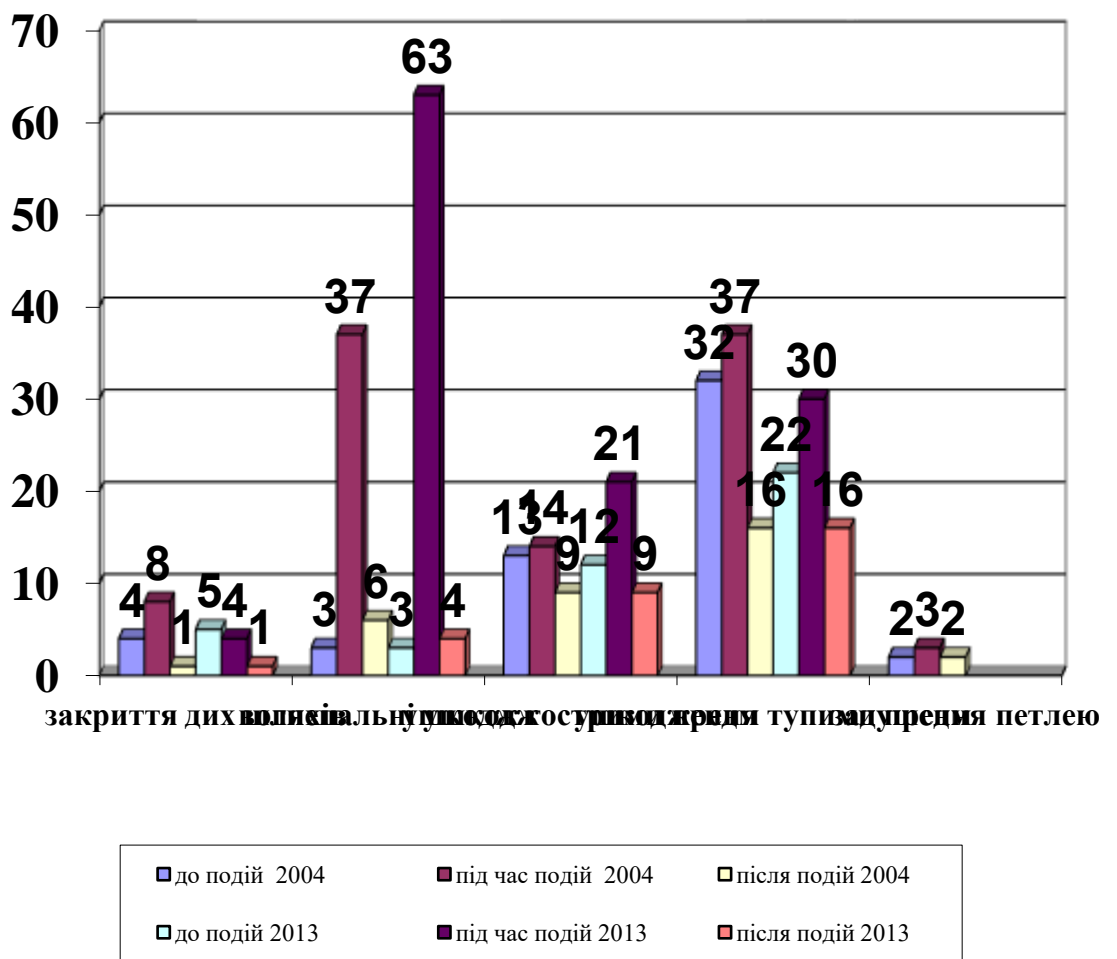

рисунок 5 - Випадки насильницької смерті за аналогічні проміжки часу до революційних подій 2004, 2013 років, під час та після них в залежності від роду смерті

рисунк 6 - Випадки видів насильницької смерті за аналогічні проміжки часу до революційних подій 2004,2013 років, під час та після них серед роду насильницької смерті - вбивства

Аналіз одержаних результатів показав, що в період революційних подій 2004, 2013 років частота випадків насильницької смерті у чоловіків майже не змінилася і перебувала на рівні 177 – 178 осіб. В той час, як кількість загиблих жінок в 2013 році скоротилася на 51%, порівняно з 2004 роком.

Натомість, кількості випадків насильницької смерті за період революційних подій 2004, 2013 років в залежності від роду смерті суттєво відрізнялася. Так, нещасні випадки, які в 2004 році на 55% перевищували самогубство, в 2013 році становили найменшу кількість серед родів смерті

– 16, що на 32% менше, аніж самогубств. Кількість самогубств залишалася стабільною на рівні 52-50 осіб. Кількість вбивств суттєво зросла на 52% в 2013 році, порівняно з 2004, де їх було зафіксовано 39 випадків.

Структура випадків насильницької смерті за аналогічні проміжки часу до революційних подій 2004, 2013 років, під час та після них в залежності від роду смерті свідчить, що в 2004 році кількість вбивств до подій була меншою, аніж в 2013 на 26% , під час подій в 2013 році їх кількість була більшою на 48%, аніж в 2004 році, а після подій залишилася майже на сталому рівні в межах 33-37 випадків. Кількість самогубств в 2004 році до подій була на 43% більшою, аніж в 2013 році, під час обох подій сталою на рівні 50-52 випадків, а після подій 2013 року підвищилася на 18% до 67 порівняно з 2004 роком. Кількість нещасних випадків до подій в 2004 році була на 41% вищою, аніж в 2013 році. Під час подій в 2013 році вона різко зменшилася на 73%, а ніж в 2004 році та залишалася на 41% меншою після подій.

Структура випадків видів насильницької смерті за аналогічні проміжки часу до революційних подій 2004,2013 років, під час та після них серед роду насильницької смерті – вбивства свідчить, що закриття дихальних шляхів в усіх періодах під час обох років залишається на порівняно невисокому рівні - до 8 випадків, хоча в 2004 році їх було дещо більше в усіх періодах, аніж в 2013 р. Натомість кількість вогнепальних ушкоджень суттєво зросла в 2013 році на 42% під час подій, а в інші періоди залишалася на низькому рівні в обох роках. Кількість ушкоджень гострими предметами в 2013 році збільшилася на 33% під час подій та залишалася на порівняно невисокому рівні в межах 9-13 в обох роках. Кількість ушкоджень тупими предметами в 2013 році була меншою на 19%, аніж в 2004 році під час подій, на 31%

меншою до подій та однакою на рівні 9 випадків після обох подій. Задушення петлею в 2013 році за дані проміжки часу не спостерігалось.

Серед інших випадків насильницької смерті шляхом самогубства та нещасних випадків спостерігалися більші показники автотравми, отруєнь, падіння з висоти в 2004 році, в той час, як кількість самогубств через повішення під час подій 2013 року була більша на 42%, аніж в 2004 році.

Аналіз випадків насильницької смерті за аналогічні проміжки часу до революційних подій 2004, 2013 років, під час та після них в залежності від статі показав, що смертність чоловіків до подій 2004 року була на 35%, після подій на 31% вищою аніж в 2013 році, а під час подій залишалася на сталому рівні. Смертність жінок як до подій, так і під час них в 2004 році була на 37% та 48% більшою, аніж в 2013 році, однак після подій за обидва періоди відмічається суттєве зростання до 45-46 випадків, що на 35% та 67% більше, аніж під час революційних подій за обидва роки.

Висновки. Проведене вивчення і аналіз частоти випадків насильницької смерті у мешканців м. Києва в умовах реформування суспільства на тлі помірних революційних подій 2004 та активних революційних подій 2013 років показало, що існує вплив даних подій як на певні категорії населення, так і на конкретні види насильницької смерті, зокрема:

- частота випадків насильницької смерті у чоловіків не змінюється залежно від характеру революційних подій під час їх проведення, натомість, частота випадків насильницької смерті у жінок під час активних протестів зменшується;

- частота випадків насильницької смерті у чоловіків є більшою як до, так і після помірних революційних подій, тобто, сама подія сприяє їх зменшенню;
- частота випадків насильницької смерті у жінок як під час помірних так і під час активних революційних подій зростає вже після їх проведення;
- кількість самогубств залишається стабільною як під час помірних так і під час активних революційних змін у суспільстві, натомість, після подій 2013 року вона зростає, порівняно в періодом помірних протестів;
- кількість вбивств під час активних протестів зростає, однак після їх проведення зменшується та залишається на сталому рівні, які і при помірних протестах;
- під час активних протестів зростає кількість вбивств шляхом використання не лише вогнепальної зброї, а й гострих предметів, натомість, як під час помірних акцій протестів у суспільстві превалює ушкодження тупими предметами;
- кількість ушкоджень під час помірних та активних протестів зростає під час їх проведення та відразу зменшується після їх завершення;
- кількість повішень, як способу самогубства, під час активних протестів збільшується, порівняно з помірними акціями протесту;
- виявлені особливостей насильницької смерті киян необхідно враховувати при розробці напрямків профілактичної роботи як правоохоронних органів так і органів охорони здоров'я для зменшення частоти випадків насильницької смерті у населення в умовах реформування суспільства.

Література

1. Михайличенко Б.В., Шевчук В.А, Бондар С.С., Федотова І.А., Біляков А.М. Судова медицина. Київ: Медицина; 2011. 447 с.
2. Gunnell D., Wheeler B., Chang S. S. Changes in the geography of suicide in young men: England and Wales 1981–2005. *J. Epidemiol. Community Health* 2012; 66:536-43.
3. Nandi A., Prescott M. R., Cerda M. Economic conditions and suicide rates in New York City. *Am. J. Epidemiol* 2012; 175(6): 527-35.
4. You Z., Song J., Wu C. Effects of life satisfaction and psychache on risk for suicidal behavior: a cross-sectional study based on data from Chinese undergraduates. *BMJ Open* 2014; 4: 40-6.
5. Романів О. П., Хаустова О. О. Суїцид: сучасні підходи до профілактики. *Ліки України* 2013; 1(167): 89-94.
6. Hawton K., Hawton K. van Heeringen. Suicide. *Lancet* 2009;373: 1372-81.
7. Прошутин В. Л. Судебная медицина и проблема самоубийств. Ижевск: Экспертиза 1999. 86 с.
8. Хаустова О. О. Самогубства та побутова смертність в Україні: підсумки 2012 року. *Український вісник психоневрології* 2013; 21(77):12-18.
9. Terranova C., Cardin F., Bruttocao A., Militello C. Analysis of suicide in the elderly in Italy. *Risk factors and prevention of suicidal behavior* 2012; 24(3): 20-23.

УДК UDC: 340.6:616-036.88-058.6:323.272

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВ ТИПУ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПОДІЙ НА СТРУКТУРУ НАСИЛЬНИЦЬКАОЇ СМЕРТІ КИЯН

Михайличенко Б.В., Біляков А.М. Ергард Н.М.

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця (Київ)

Резюме. Метою дослідження стало вивчення впливу революційних подій: помірних в 2004 році та активних в 2013 році на структуру насильницької смерті киян з метою покращення напрямків профілактичної роботи органів охорони здоров'я та поліції для зменшення її випадків у населення в умовах реформування суспільства.

Результати дослідження показали, що частота випадків насильницької смерті у чоловіків не змінюється залежно від характеру революційних подій

під час їх проведення, натомість у жінок зменшується під час активних протестів. Частота випадків насильницької смерті у чоловіків є більшою як до, так і після помірних революційних подій, тобто, сама подія сприяє їх зменшенню. В той час як у жінок вона зростає вже після їх проведення. Кількість самогубств залишається стабільною як під час помірних так і під час активних революційних змін у суспільстві, натомість, після подій 2013 року вона зросла, порівняно в періодом помірних протестів. Кількість вбивств під час активних протестів зростає, однак після їх проведення зменшується та залишається на сталому рівні. Під час активних протестів зростає кількість вбивств шляхом використання не лише вогнепальної зброї, а й гострих предметів, натомість, під час помірних акцій протестів у суспільстві превалює ушкодження тупими предметами.

Ключові слова: насильницька смерть, вбивство, революційні події.

УДК UDC: 340.6:616-036.88-058.6:323.272

**СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ВЛИЯНИЯ ТИПА
РЕВОЛЮЦИОННЫХ СОБЫТИЙ НА СТРУКТУРУ
НАСИЛЬНИЦЬКАОИ СМЕРТИ КИЕВЛЯН**

Михайличенко Б.В., Биляков А.М. Эргард Н.М.

Национальный медицинский университет им. А.А. Богомольца (Киев)

Резюме. Целью исследования стало изучение влияния революционных событий: умеренных в 2004 году и активных в 2013 году на структуру насильственной смерти киевлян с целью улучшения направлений профилактической работы органов здравоохранения и полиции для уменьшения ее случаев у населения в условиях реформирования общества.

Результаты исследования показали, что частота случаев насильственной смерти у мужчин не меняется в зависимости от характера революционных событий во время их проведения, зато у женщин уменьшается во время активных протестов. Частота случаев насильственной смерти у мужчин больше как до, так и после умеренных революционных событий, то есть, само событие способствует их уменьшению. В то время как у женщин она растет уже после их проведения. Количество самоубийств остается стабильным как при умеренных, так и во время активных революционных изменений в обществе, зато после событий 2013 оно выросло по сравнению с периодом умеренных протестов. Количество убийств во время активных протестов растет, однако после их проведения уменьшается и остается на постоянном уровне. Во время активных протестов растет количество убийств путем использования не только огнестрельного оружия, но и острых предметов, зато, во время умеренных акций протестов в обществе превалирует повреждение тупыми предметами.

Ключевые слова: насильственная смерть, убийство, революционные события.

UDC: 340.6:616-036.88-058.6:323.272

comparative analysis of the type of revolutionary events influence on the violences structure of kyiv residents

Mykhailychenko B.V., A.M. Biliakov, Ergard N.N., Yurchenko B.V.

O.O. Bogomolets National Medical University (Kyiv)

The purpose of the study was to study the revolutionary events impact: moderate in 2004 and active in 2013 on the structure of violent death of Kyiv residents to improve the preventive work of health authorities and police to reduce it in the population in the context of the society reform.

The results showed that the violent death incidence does not change in men

depending on the revolutionary events during their conduct, while in women are reduced during active protests. The men's violent deaths incidence is greater than before and after moderate revolutionary events, that is, the event itself helps to reduce them. While in women it grows after they are finished. The number of suicides remains stable both during moderate and during active revolutionary changes in society; instead, after the events of 2013, it has increased, compared with the period of moderate protests. The number of murders during active protests is increasing, but after their conduct decreases and remains at a constant level. In the course of active protests, the number of murders increases with the use of not only firearms, but also sharp objects, while moderate protests in society predominate damaging by blunt objects.

Tags: violent death, murder, revolutionary events.

Bibliography:

1. Mihaylichenko B.V., Shevchuk V.A., Bondar C.C., Fedotova I.A., Biliakov A.M. Sudova medicina. Kiev: Medicina; 2011. 447 c.
2. Gunnell D., Wheeler B., Chang S. S. Changes in the geography of suicide in young men: England and Wales 1981–2005. *J. Epidemiol. Community Health* 2012; 66:536-43.
3. Nandi A., Prescott M. R., Cerda M. Economic conditions and suicide rates in New York City. *Am. J. Epidemiol* 2012; 175(6): 527-35.
4. You Z., Song J., Wu C. Effects of life satisfaction and psychache on risk for suicidal behavior: a cross-sectional study based on data from Chinese undergraduates. *BMJ Open* 2014; 4: 40-6.
5. Romaniv O. P., Hauctova O. O. Cuicid: cuchacni pidhodu do profilaktiki. *Liku Ukrainu* 2013; 1(167): 89-94.
6. Hawton K., Hawton K. van Heeringen. Suicide. *Lancet* 2009;373: 1372-81.
7. Prochutin V.L. Cudebnaja medicina I problema camoubiystva. *Igevsk: Ekspertiza* 1999. 86 c.
8. Hauctova O. O. Camoubiystva ta pobutova smertnist v Ukraini: pidsumku 2012 roku. *Ukrainskiy visnik psihonevrologii* 2013; 21(77):12-18.
9. Terranova C., Cardin F., Bruttocao A., Militello C. Analysis of suicide in the elderly in Italy. Risk factors and prevention of suicidal behavior 2012; 24(3): 20-23.

